

Представяме ви

„Солвей соди България“

През 1951–1954 г. в Девня е изграден първият завод за производство на 80 хил. тона годишно калцинирана сода. За кратко време проектната му мощност е достигната и надмината. Нарастващите потребности от калцинирана сода налагат разширение на производството, което се извършва на три етапа и през 1970 г. то достига 306 хил. тона годишно.

През 1974 г. е въведен в експлоатация новият содов завод с мощност 1200 хил. тона годишно. След приватизацията му през 1997 г. е обособен като акционерно дружество „Солвей соди България“, което 98% е собственост на „Солвей Шишеджам холдинг“, състоящ се от индустриалните партньори:

– „Солвей“ – промишлена група със седалище Брюксел (Белгия), с индустриално присъствие в 50 държави, с 4 сектора на дейност – фармацевтика, химия, пластмаси и преработка;

– „Шишеджам“, със седалище Истанбул, Турция – най-голямата стъklarска компания и един от основните производители на химически продукти в Турция.

Техен партньор е Европейската банка за възстановяване и развитие със седалище в Лондон, Великобритания.

„Солвей соди“ е на 2 км от черноморското пристанище „Варна-запад“, което е достъпно за кораби с тонаж 45 000 тона и е с добро разположение за износ по море.

Калцинираната сода е основна суровина за стъklarската промишленост – за производство на 1 т стъкло се използва 230 кг сода. Тя се използва и в химическата, целулозната, кожарската промишленост, металургията, за производство на перилни и миешки средства и др.

„Солвей соди“ е най-големият завод за калцинирана сода в Европа и един от най-големите в света. Произвежда 1200 хил. тона годишно калцинирана сода, от която 800 хил. тона тежка и 400 хил. тона лека. Произвежда и 15 хил. тона сода бикарбонат. 90 % от продукцията се изнася навсякъде по света.

За производството на 1 тон калцинирана сода са необходими 1.6 тона сол (5.2 m³ солен разтвор), 1.25 тона варовик, 3.2 тона пара. Тези основни суровини се доставят от следните филиали на „Солвей соди“:

– „Девен“ – топлоелектрическа централа в близост със „Солвей соди“;

– „Проводосол“ – за добиване на соления разтвор – край Провадия, на 16 км от „Солвей соди“;

– „Девня варовик“ – кариера за варовик на 8 км от „Солвей соди“.

След 1997 г. „Солвей соди“ инвестира 150 млн. лева, от които 100 млн. за увеличаване производството на тежка сода, усъвършенстване и обновяване на инсталациите и усъвършенстване на технологиите за опазване на околната среда и повишаване безопасността на труда. Разширено е производството на тежка сода. Изпълнен е проектът за „Надграждане на шламоотвала в Падина – пети етап от кота 42.50 m до кота 47.00 m“. Приключил е и проектът за управление на отпадъците, получавани в резултат на производствените, ремонтните и други дейности и на опаковки, който е включен в националната програма за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Проведено е обучението по темата „Опасни вещества 2004“. Сключен е договор за допълнително здравно осигуряване за 5 пакета медицински услуги: профилактика, извънболнична медицинска помощ, рехабилитационни услуги и възстановяване на разходите за медикаменти.

В „Солвей соди“ работят висококвалифицирани инженери и работници с доказан дългогодишен опит и традиции в содовото производство.

Н. Найденов

„Полимери“ АД, Девня

Първото съвременно производство на електролизна сода каустик в България е усвоено в състава на химическите заводи в Девня през септември 1962 г. Инсталациите са доставени от бившата ГДР, основните апарати, електролизаторите, са диафрагмени, тип „Битерфелд“, с натоварване 15 kA. В края на 60-те години производството е разширено с диафрагмени електролизатори тип БГК-17 с натоварване 25 kA и с живачни тип Р-101, доставени от бившия СССР, а след това и с нови инсталации, въведени в експлоатация през 1980 г.

Основните количества хлор са използвани за производството на поливинилхлорид, усвоено в началото на 1964 г. чрез емулсионна полимеризация на винилхлорид, получаван чрез хидрохлориране на ацетилен. След това е усвоено производството и на поливинилхлорид, получаван по суспензионния метод, и на винилхлорид от дихлоретан, получаван чрез хлориране на етилен, доставян от нефтохимическия комбинат в Бургас. Изградени се и

нови мощности за производството на 150 хил. т годишно винилхлорид и 120 хил. т годишно поливинилхлорид, но тяхното производство е преустановено след експлозията през 1986 г.

През 1991 г. е въведена в експлоатация нова хлоралкална електролиза по диафрагмения метод по лиценз на фирмата „Hocker“ и проект от фирмата „UHDE“ (Германия) с капацитет 140 хил. т годишно сода каустик и 124 хил. т годишно хлор.

През 1989 г. старите и новите производства на хлор и поливинилхлорид са обединени в технологичен комбинат „Полимери“ ООД, който от 1993 г. е преобразуван в акционерно дружество с едноличен собственик държавата.

През последните години е построена нова инсталация за производството на дихлоретан, доставена от фирмата „Тойо инженеринг“ и по лиценз на фирмата „Мицуи Туацо“ (Япония) с капацитет 120 хил. т годишно.

От 17.08.1997 г. „Полимери“ АД в Девня има статут на акционерно дружество с мажоритарен собственик ХАД „АКБ Корпорация“, който притежава над 68% от капитала на дружеството. От 1997 г. има удостоверение от Министерството на околната среда и водите, че производството отговаря на изискванията за опазване и грижа за околната среда, а от 2000 г. е сертифициран по стандарта за качество ISO 9001.

„Полимери“ АД – Девня, е единственият производител в страната на:

– Дихлоретан – използван като суровина за производството на винилхлорид и поливинилхлорид, във фармацевтичната и химическата промишленост, като разтворител и др.;

– Сода каустик – техническа като разтвор 48 и 49%, използвана в химическата, целулозно-хартиената, текстилната промишленост, за производството на сапуни и др.;

– Хлор течен, използван за производството на винилхлорид и други органични хлорни производни, за избелващи и дезинфекционни средства и др.;

– Солна киселина – техническа, 33%, използвана в химическата, металообработващата, кожарската, хранителната и други промишлености;

– Ферихлорид – разтвор с концентрация от 36 до 42.5%, използван предимно за почистване на води.

Произвежда също:

– Техническа сол, получавана като страничен продукт;

Белина, съдържаща 25–30 g/l активен хлор, използвана за избелване на памучни, ленени и конопени изделия и за дезинфекция;

– Тризон – препарат, съдържащ 50–85 g/l активен хлор, използван за санитарно-хигиенни цели;

– Течен азот, течен кислород, очистен солен разтвор, тръби и фитинги от поливинилхлорид.

Продукцията се ползва от стотици потребители в страната и значителна част от нея се предоставя за износ. Дихлоретан се изнася в Турция, Израел, Индия, САЩ,

Хърватия и др. Сода каустик се изнася в Турция, Гърция, Украйна, Сърбия, Италия, Хърватия, Македония и Албания. Солната киселина има добър прием в Турция, Гърция, Македония и Сърбия.

Н. Найденов

„Неохим“ АД, Димитровград

„Неохим“ е първото съвременно предприятие на химическата промишленост в България. През периода 1949–1951 г. са построени първите мощности за производство на амоняк, азотни торове и сярна киселина. След това е усвоено производството на редица други химически продукти. През 1957 г. е усвоено производството на обикновен суперфосфат с мощност 40 хил. т годишно (като 100% P_2O_5) и през 1967 г. производството на 110 хил. т екстракционна фосфорна киселина (като 100% P_2O_5), преработвана до троен суперфосфат. Непрекъснато е извършвана модернизация и обновление на инсталациите, разширение на номенклатурата и увеличаване обема на продукцията. На сегашния етап производствената листа включва следните продукти:

– Амоняк – синтетичен. Произвежда се от природен газ и се използва главно за преработване до амониева селитра и като стокос продукт за химическата промишленост, хладилната техника и др. Част от него се преработва до амонячна вода 25 %, използвана в химическата промишленост и др.

– Азотна киселина – техническа, разредена. Получава се чрез окисляване на амоняк и се използва за производството на амониева селитра, полимери, изкуствени влакна, органични багрила и др.

– Амониев нитрат (амониева селитра). Получава се чрез неутрализиране на азотна киселина с амоняк. Произвеждат се следните основни видове: за наторяване – използвана като азотен тор в селското стопанство, техническа – използвана за производството на експлозиви, и порьозна – за взривната техника.

– Карбамидформалдехидна смола – типове КФС Е1, КФС Е2, КФС – водоразтворима и КФС 1. Получава се чрез взаимодействие на карбамид с формалдехид. Използва се като лепило в дървообработващата и мебелната промишленост.

– Магнезиев нитрат – разтвор. Използван като антисбиваща добавка за амониев нитрат, при производството на калциево-магнезиеви разтвори за строителството и други цели.

– Амониев бикарбонат. Получава се чрез насищане на амонячна вода с чист въглероден диоксид. Произвежда се с и без антисбиваща добавка и се използва в хранителната промишленост и за технически цели.

– Натриев нитрат (натриева селитра). Получава се чрез взаимодействие на азотни оксиди с натриев карбонат и се използва като минерален тор в селското стопанство, в стъklarската и металообработващата промишленост, в цветната металургия и др.

– *Натриев нитрит*. Получава се чрез взаимодействие на натриев карбонат с нитрозни газове и се използва за производството на азобагира, в текстилната, каучуковата, хранителната промишленост и др.

– *Нитрит-нитратен разтвор*. Получава се от нитрозни газове и се използва в строителството и за производството на строителни материали.

– *Сяра – на люспи и мляна*. Получава се чрез каталитично окисление на газове, съдържащи сероводород, и при преработването на сяра. Използва се в каучукопреработващата, фармацевтичната и други промишлености, в селското стопанство и др. Чрез обработването ѝ с повърхностноактивни вещества се получава препаратът „Тиозол-80 ВП“, използван като фунгицидно средство в селското стопанство.

– *Кислород – газообразен, технически*. Получава се чрез нискотемпературно разделяне на въздух и се използва за газопламенно обработване на металите, в химическата промишленост, черната металургия и др.

– *Азот – газообразен и течен*. Получава се чрез ректификация на течен въздух. Газообразният се използва за създаване на инертна среда при производството, съхранението и транспортирането на лесно окисляеми продукти, за високотемпературно обработване на метали и др., а течният – като хладилен агент.

– *Въглероден диоксид – течен*. Получава се като страничен продукт и се използва в хранително-вкусовата и хранителната промишленост, в медицината и др.

– *Райски газ (дiazотен оксид)*. Получава се чрез разлагане на амониева селитра и се използва в медицината като анестезиращо средство и за технически цели в химическата промишленост.

– *Формалин – технически 37% – воден разтвор на формалдехид*. Получава се при каталитично окисление на метанол и се използва за производството на синтетични смоли, поливалентни алкохоли, изолационни материали, текстилно-спомогателни средства и за дезинфекция.

– *Бадимол (полиетиленов оксид)*. Получава се чрез каталитична полимеризация на етиленов оксид. Използва се като пластификатор при производството на екструдирани азбестови изделия за строителството и др.

– *Алкален полиамид ПА-6*. Получава се при алкална полимеризация на капролактама в присъствието на катализатор и активатор. Използва се като конструкционен и антифрикционен материал за изготвяне на детайли чрез механично обработване.

– *Стъклоусилен полиамид, марка ПА-С-30*. Получава се чрез механично смесване на стъквени влакна с полиамидна смола „Видлон“ и последващо каландриране. Използва се в автомобилостроенето, приборостроенето, електропромишлеността и др.

– *Стъклоусилен полипропилен, марки ПП-С-20-Х и ПП-С-20-С*. Получава се от полипропилен (хомополимер и съполимер), допълнително усилен чрез напълване с късо нарязани стъквени влакна, апретирани с аminosилан. Използва се за изработване чрез леене под налягане на детайли и изделия с техническо и битово предназначение, изискващи високи физикомеханични показатели.

След дългогодишни инвестиции основните инсталации на „Неохим“ АД позволяват годишно да бъдат произведени: амоняк – 410 000 т, азотна киселина – 480 000 т, амониев нитрат – 630 000 т, натриев нитрат – 2500 т, натриев нитрит – 1500 т, амониев бикарбонат – 4000 т.

След приватизацията „Неохим“ АД е акционерно дружество, в което акционерният капитал е разпределен между: „Евроферт“ АД – 49%, „Кариферт Интернешънъл Офшор“ – 16%, „Агрофер интернешънъл естаблишмент“ – 7%, и останалата част между производствени фондове и физически лица.

Фирмата успешно обслужва непрекъснато растящия брой клиенти както в страната, така и в чужбина, на които предлага своите продукти и услуги.

Н. Найденов